

Súd: Krajský súd Banská Bystrica  
Spisová značka: 14Co/1061/2014  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6112207718  
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 03. 2016  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Priehoda  
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6112207718.2

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Priehodu a sudcov JUDr. Márie Podhorovej a JUDr. Anny Snopčokovej, v právnej veci navrhovateľa v 1. rade Y.Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXXX/XX, G. G., navrhovateľky v 2. rade G. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXXX/XX, G. G., navrhovateľky v 3. rade Z. S., rod. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XX, G. G., a navrhovateľa v 4. rade Y. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXXX/XX, G. G., v konaní zastúpenými JUDr. Zuzanou Bejdovou, advokátkou, Advokátska kancelária so sídlom Skuteckého 30, Banská Bystrica, proti odporcovi F. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. XX, O. H., v konaní zastúpenom JUDr. Petrom Bacíkom, advokátom, so sídlom Skuteckého 12, Banská Bystrica, o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľov v 1., 2. a 4. rade proti rozsudku Okresného súdu v Banskej Bystrici zo dňa 09.07.2014, č. k. 7C/74/2012-275, takto

### **r o z h o d o l :**

P o t v r d z u j e rozsudok okresného súdu.

### **o d ô v o d n e n i e :**

Napadnutým rozsudkom okresný súd návrh navrhovateľov o náhradu nemajetkovej ujmy zamietol a vo výroku rozhodol tak, že o trovách konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Rozhodol tak s odôvodnením, že síce konaním odporcu došlo k spôsobeniu dopravnej nehody a k ujme na zdraví navrhovateľa v 1. rade, pričom však konaním odporcu nebolo do psychiky navrhovateľa v 1. rade zasiahnuté takým spôsobom, že by tento stav bol dôvodom na priznanie nemajetkovej ujmy nad rámec toho, čo už bolo v rámci duševnej poruchy hodnotené pri sťažení spoločenského uplatnenia. Aj keď sa psychický stav navrhovateľa v 1. rade premietol aj vo vzťahu k navrhovateľom v 2. a 4. rade, nie je to však v takej závažnej miere, že by to následne ovplyvnilo jeho rodinný a pracovný život a postavenie v spoločnosti, ako aj jeho vzťah k členom svojej rodiny, teda navrhovateľke v 2. rade a navrhovateľovi v 4. rade. Keďže v konaní nebol preukázaný zásah do osobnostných práv navrhovateľov v 1., 2. a 4. rade v značnej miere a primárne je morálnym zadosťučinením aj prístupu odporcu k zodpovednosti za vzniknutú škodu tak aj s prihliadnutím na skutočnosť, že navrhovateľovi v 1. rade bol priznaný nárok na náhradu sťaženia spoločenského uplatnenia a bolestné vo výške 15 635,- Eur a navrhovateľa neuviedli v konaní iné okolnosti, nad rámec toho, čo bolo posudzované v konaní o sťažení spoločenského uplatnenia a bolestnom, súd návrh nepovažoval za dôvodný.

Proti rozsudku okresného súdu podali odvolanie navrhovateľa v 1., 2. a 4. rade. Žiadali rozsudok okresného súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prípadne tento zmeniť a návrhu navrhovateľov o náhradu nemajetkovej ujmy vyhovieť. V dôvodoch odvolania poukazovali na to, že okresný súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a podľa ich názoru rozhodnutie vychádza aj z nesprávneho právneho posúdenia veci. Podľa názoru navrhovateľov z vykonaného dokazovania vyplýva, že bolo zasiahnuté do osobnostných práv tak navrhovateľa v 1. rade, ako aj navrhovateľov v 2. a 4. rade. Tieto okolnosti podľa názoru navrhovateľov vyplývajú z vykonaného

dokazovania. Odvolatelia mali za to, že v konaní preukázali negatívny zásah a tým vyvolané zmeny v duševnej stabilite a rebríčku hodnôt v rodinnom, pracovnom a spoločenskom živote a preukázali spôsob, akým došlo k zásahu, a to aj v rovine jej intenzity. Nesúhlasili s názorom okresného súdu, že podaným návrhom sa domáhajú cestou konania o ochrane osobnosti nahradzovania alebo zvyšovania vlastných nárokov na bolestné alebo sťaženia spoločenského uplatnenia. Majú totiž za to, že vykonaným dokazovaním preukázali ako významne a výrazne sa zmenil ich súkromný a rodinný život, ako trpeli a trpia tým, čo sa stalo, ako to zasiahlo každého individuálne a konštatovaním, že tento zásah nie je značný, je podľa nich mätúci. Poukázali na to, aké utrpenie by ešte mali prežiť, aby bol naplnený uvedený stav. Dopravnou nehodou v zlomku sekundy sa im zmenil život a tento zásah je vysoko závažný. Zmenil sa im život v príčinnej súvislosti s konaním odporcu, a teda v danom prípade išlo o významný zásah do ich súkromia. Poukazovali práve na negatívny zásah do ich súkromia, spočívajúci v zásahu do súkromného a rodinného života. Žiadali preto rozhodnúť v zmysle podaného odvolania.

Odporca sa na odvolanie navrhovateľov v 1., 2. a 4. rade nevyjadril.

Krajský súd preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. a tento v zmysle ust. § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

Krajský súd je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.). Je tiež viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvého stupňa s výnimkami ustanovenými v odsekoch 2 až 7 § 213 O.s.p.

Na pojednávaní okresného súdu bolo účastníkom, aj právny zástupcom dané poučenie podľa ust. § 120 ods. 4 O.s.p., že všetky dôkazy a skutočnosti musia predložiť alebo označiť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie, pretože na dôkazy a skutočnosti predložené a označené neskôr súd neprihliada. Po tomto poučení prehlásili, že nemajú návrhy na doplnenie dokazovania.

Vzhľadom na vyššie uvedené krajský súd pri rozhodovaní vychádzal zo skutkového stavu zisteného súdom prvého stupňa, pretože nebol dôvod na postup podľa ust. § 213 ods. 2 až 5 O.s.p., teda na opakovanie dôkazov vykonaných pred súdom prvého stupňa alebo doplnenie dokazovania.

V zmysle ust. § 219 ods. 1, 2 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Po preskúmaní veci na základe podaného odvolania zo strany navrhovateľov dospel krajský súd k záveru, že okresný súd v danej veci v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav veci, jednotlivé dôkazy vyhodnotil v súlade s § 132 O.s.p. a svoje rozhodnutie náležitým spôsobom odôvodnil v súlade s § 157 ods. 2 O.s.p. S dôvodmi rozhodnutia okresného súdu sa krajský súd stotožňuje a na tieto poukazuje.

Krajský súd poukazuje na to, že sporným v priebehu celého konania bolo to, či v prípade navrhovateľov je daný nárok na nemajetkovú ujmu v zmysle § 11 a § 13 Občianskeho zákonníka.

V dôvodoch rozsudku okresný súd správne konštatoval, že v konaní nebolo sporné, že odporca svojim nedbanlivostným konaním, keďže bol uznaný vinným zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 a 2, písm. a) Trestného zákona, spôsobil dňa XX.XX.XXXX dopravnú nehodu, v dôsledku ktorej navrhovateľ v 1. rade utrpel zranenia a ťažkú ujmu na zdraví, ktoré následky pretrvávajú. Išlo tak nielen o následky fyzické, ale aj psychické, ktoré pociťujú aj navrhovatelia v 2. a 4. rade. Nebolo teda pochyb o tom, že došlo k neoprávnenému zásahu do ochrany osobnosti fyzickej osoby, pričom táto neoprávnenosť bola aj podmienkou poskytnutia ochrany fyzickej osoby v zmysle § 13 OZ.

Z obsahu spisu je nesporné, že zo strany odporcu tak v priebehu trestného konania, ako aj v priebehu občianskoprávneho konania došlo k vyjadreniu ľútosť za svoje konanie, pričom samotný odporca prejavil aj snahu o dohodu a bol ochotný zaplatiť navrhovateľovi v 1. rade aj finančné odškodnenie vo výške 3000,- Eur. Z uvedeného teda vyplýva, že odporca sa nesprával tak, že by sa snažil vyhnúť svojej zodpovednosti a zľahčiť následky konania, ktoré svojim nedbanlivostným konaním - dopravnou nehodou spôsobil.

V priebehu konania navrhovateľa odvodzovali náhradu nemajetkovej ujmy z toho, že dopravná nehoda, ktorú odporca spôsobil, sa prejavila v psychickej sfére navrhovateľa v 1. rade, čo sa v konečnom dôsledku prejavilo aj vo vzťahu k navrhovateľom v 2. a 4. rade. V tejto súvislosti však treba poukázať na to, že v priebehu konania bolo preukázané, že v rámci priznaného nároku o sťaženie spoločenského uplatnenia bol posudzovaný nielen fyzický stav navrhovateľa v 1. rade, ale aj stav psychický, kde v dôsledku dopravnej nehody a ublíženia na zdraví boli konštatované vážne duševné poruchy. Z tohto dôvodu navrhovateľovi v 1. rade bolo priznané bodové ohodnotenie 800 bodov. Následne však toto bodové ohodnotenie bolo znížené na sumu 650 bodov. Toto samotný navrhovateľ v 1. rade vo vzťahu k rozhodnutiu Sociálnej poisťovne ani nenamietal. Pritom za vážne duševné poruchy vzniknuté pôsobením otrasných zážitkov alebo iných nepriaznivých psychologických činiteľov a tiesňových situácií overených príslušným psychiatrickým pracoviskom podľa položky 255 je bodové ohodnotenie 260 až 1300 bodov. Pri hodnotení psychického stavu navrhovateľa v 1. rade nebol teda vyčerpaný ani plný počet bodov v rámci posúdenia sťaženia spoločenského uplatnenia. Podľa § 4 ods. 4 v spojení s § 10 ods. 7 zákona č. 437/2004 Z. z. je možné nové hodnotenie, ktoré by mohlo byť vykonané novým lekárskeým posudkom. Môže teda prichádzať do úvahy v dôsledku zhoršeného psychického stavu nové bodové ohodnotenie a zvýšenie počtu bodov až do maximálnej prípustnej miery pri danej položke. Pritom podľa § 5 ods. 5 cit. zákona môže v prípadoch hodných osobitného zreteľa ešte aj súd náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšiť najviac o 50%.

Z obsahu spisu však nevyplýva, že by takýto stav zhoršenej psychiky u navrhovateľa v 1. rade v dôsledku úrazu po dopravnej nehode vznikol.

Tak ako správne konštatuje aj okresný súd v dôvodoch svojho rozhodnutia, tak náhrada nemajetkovej ujmy podľa ust. § 13 by mohla prichádzať do úvahy vtedy, ak by následky navrhovateľa v 1. rade v jeho psychickej sfére aj po vyčerpaní všetkých možností, ktoré by boli zohľadnené v rámci sťaženia spoločenského uplatnenia boli také, že by prichádzala do úvahy aj nemajetková ujma. Táto okolnosť však z obsahu spisu nevyplýva, pritom okolnosti, ktoré boli tvrdené zo strany navrhovateľov v 1., 2. a 4. rade ohľadom psychiky a psychického stavu navrhovateľa, sa dotýkali okolností majúcich vplyv na sťaženie spoločenského uplatnenia. Uvádzali sa teda tie isté dôvody psychického stavu navrhovateľa v 1. rade, ktoré sa dotýkali práve jeho sťaženia spoločenského uplatnenia a na základe toho aj uplatňovanej nemajetkovej ujmy. Krajský súd je toho názoru, že náhrada nemajetkovej ujmy podľa ust. § 13 ods. 2 a 3 O.s.p. nemôže z toho istého dôvodu nahrádzať sťaženie spoločenského uplatnenia, ktoré prichádza do úvahy podľa zákona č. 437/2004 Z. z. ako v rámci tohto zákona a podľa zdravotného stavu navrhovateľa v 1. rade nie je jeho stav taký, podľa ktorého by už boli vyčerpané všetky možnosti odškodnenia jeho sťaženia spoločenského uplatnenia podľa uvedeného zákona.

Pokiaľ sa zdravotný stav navrhovateľa v 1. rade zhorší, je možné tento prehodnotiť lekárskeým posudkom a postupovať aj v zmysle vyššie citovaného zákona.

Postup podľa § 13 ods. 2, 3 Občianskeho zákonníka však nemôže obchádzať z tých istých dôvodov postup podľa zákona č. 437/2004 Z. z. Bolo by to možné len v tom prípade, ak by išlo o takú psychickú ujmu, ktorá by presahovala možnosti postupu podľa uvedeného zákona, teda že by bolo možné odškodnenie len nemajetkovou ujmu.

Je nesporné, že poškodenie zdravia navrhovateľa v 1. rade bolo spôsobené dopravnou nehodou. Dopravnú nehodu spôsobil odporca motorovým vozidlom, ktoré bolo povinne zmluvne poistené zodpovednosťou za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla podľa zákona č. 381/2001 Z. z. Je pravdou, že zákon č. 381/2001 Z. z. v § 4 ods. 2, písm. a) nerieši náhradu nemajetkovej ujmy v predmetnom zákone. Aj podľa názoru krajského súdu by mala táto náhrada podliehať pod povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla.

Pokiaľ táto otázka nie je zatiaľ riešená v zákone č. 381/2001 Z. z., je možnosť daného riešenia postupom podľa ust. § 13 Občianskeho zákonníka. Aby však mohla byť priznaná aj nemajetková ujma podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, je potrebné, aby v dôsledku zásahu došlo k zníženiu dôstojnosti alebo vážnosti fyzickej osoby v značnej miere.

Aj podľa názoru odvolacieho súdu v danej veci v prípade navrhovateľov v 1., 2. a 4. rade k takejto ujme nedošlo, a preto okresný súd správne vo veci rozhodol, keď návrhu navrhovateľov v 1., 2. a 4. rade na náhradu nemajetkovej ujmy nevyhovel.

Z dôvodov rozhodnutia okresného súdu vyplýva, že tento sa podrobne a dôsledne vyporiadal so všetkými okolnosťami danej veci jednak po skutkovej stránke, ako aj po stránke právnej.

Je nesporné, že dopravnou nehodou, ktorú zavinil odporca, došlo k poškodeniu fyzického zdravia navrhovateľa v 1. rade, ale aj k ujme po psychickej stránke. Aj pre tento prípad sú dané v zákone č. 437/2004 Z. z. pre odškodnenie sťaženia spoločenského uplatnenia limity, ktoré v danom prípade vyčerpané neboli. Aj keď u navrhovateľa v 1. rade došlo k zásahu do jeho psychiky, nejde o taký zásah, ktorý by vzhľadom na vyššie uvedené mohol byť dôvodom na priznanie nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 2, 3 OZ. Je nesporné, že psychické problémy navrhovateľa v 1. rade sa prenášajú aj na navrhovateľov v 2. a 4. rade a určitým spôsobom sa to odráža aj na ich psychike. Ani u nich to nemožno hodnotiť ako zníženie dôstojnosti alebo zníženie vážnosti fyzickej osoby v značnej miere, keď to nie je splnené ani u samotného navrhovateľa v 1. rade, pričom to bezprostredne súvisí s určitým sťažením jeho spoločenského uplatnenia, čo sa vždy dotkne aj príslušníkov jeho rodiny.

Z vyššie uvedených dôvodov krajský súd preto považoval rozsudok okresného súdu za vecne správny, a preto ho v zmysle ust. § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

Tak ako bolo už konštatované v rozsudku okresného súdu, tento o trovách konania rozhodne po rozhodnutí vo veci samej.

Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

**Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.